

OBSAH

Předmluva	11
Část 1 – FINANČNÍ PRÁVO	
1. kapitola – K vývoji finančních vztahů na území ČR	15
2. kapitola – Finanční věda a věda o finančním právu.	26
2.1 Úvod a vymezení základních pojmů	26
2.2 Historie a vývoj finanční vědy	26
2.3 Finanční věda v díle českých autorů přelomu 19. a 20. století	29
2.4 Karel Engliš a jeho finanční věda	31
2.5 Výzvy a perspektivy finanční vědy	34
3. kapitola – Finanční politika.	37
3.1 Měnová politika	38
3.1.1 Měnová jednotka	39
3.1.2 Ústřední emisní instituce	39
3.1.3 Emise peněžní masy	39
3.1.4 Nástroje k regulování peněžní masy	41
3.1.5 Inflace, deflace, náprava měny	43
3.2 Devizová politika	45
3.2.1 Kurzová politika	46
3.2.2 Konvertibilita měny a devizová opatření	46
3.2.3 Platební dohody o clearingovém zúčtování	46
3.2.4 Zahraniční úvěrová politika	47
3.2.5 Hospodaření s devizovými rezervami	47
3.3 Rozpočtová politika	47
4. kapitola – Úvod do studia finančního práva	50
4.1 Finance a finanční vztahy	50
4.2 Finanční činnost státu	52
4.3 Pojem finanční právo a jeho systém	54
4.4 Prameny finančního práva	55
4.5 Finančněprávní vztahy	58
4.6 Státní dozor a finanční kontrola	59
5. kapitola – Finanční instituce	62
5.1 Pojem finanční instituce	62
5.2 Obecné finanční instituce	63
5.3 Zvláštní finanční instituce	65
6. kapitola – Rozpočtové právo	72
6.1 Obecná část rozpočtového práva	72
6.1.1 Obecná charakteristika rozpočtového práva	72
6.1.2 Rozpočtové právo v systému finančního práva	74
6.1.3 Pojem rozpočet	77

6.1.4	Fiskální federalismus	78
6.1.5	Právní úprava rozpočtové soustavy	81
6.2	Zvláštní část rozpočtového práva. Celostátní rozpočtové právo	83
6.2.1	Státní rozpočet – pojem	83
6.2.2	Střednědobý výhled	84
6.2.3	Skladba státního rozpočtu	85
6.2.4	Obsah státního rozpočtu	87
6.2.5	Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu	91
6.3	Zvláštní část rozpočtového práva. Rozpočtové právo ÚSC	94
6.3.1	Rozpočty územních samosprávných celků	94
6.3.2	Vnitřní struktura místních rozpočtů	98
6.3.3	Příjmy a výdaje místních rozpočtů	101
6.4	Organizace územních samosprávných celků	107
6.4.1	Organizační složka územního samosprávného celku	107
6.4.2	Příspěvkové organizace	109
6.5	Procesní část	113
6.5.1	Rozpočtový proces státního rozpočtu a jeho kontrola	115
6.5.2	Rozpočtový proces rozpočtů územních samosprávných celků	124
7.	kapitola – Mimorozpočtové fondy	134
8.	kapitola – Rozpočtová odpovědnost	139
8.1	Charakteristika rozpočtové odpovědnosti	139
8.1.1	Obecně o rozpočtové odpovědnosti	139
8.1.2	Prameny právní úpravy rozpočtové odpovědnosti v ČR	140
8.1.3	Pravidla rozpočtové odpovědnosti	142
8.1.4	Veřejná instituce	144
8.2	Pravidla rozpočtové odpovědnosti podle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti	145
8.2.1	Vymezení pravidel rozpočtové odpovědnosti v ČR	145
8.2.2	Únikové doložky	147
8.3	Institucionální zabezpečení rozpočtové odpovědnosti v ČR	148
8.3.1	Orgány rozpočtové odpovědnosti v ČR	148
8.3.2	Národní rozpočtová rada	148
8.3.3	Výbor pro rozpočtové prognózy	149
9.	kapitola – Dotační právo	152
9.1	Úvod	152
9.2	Dotace <i>sensu largo</i> a <i>sensu stricto</i>	154
9.3	Členění dotací	155
9.4	Dotační a související procesy	157

10. kapitola – Měnové právo	162
10.1 Základní pojmy měnového práva a jeho právní regulace	162
10.2 Platidla české měny	163
10.2.1 Bankovky	163
10.2.2 Mince	164
10.3 Pravidla oběhu bankovek a mincí	165
10.4 Omezení plateb v hotovosti	168
11. kapitola – Bezhotovostní peníze	171
11.1 Obecně k zákonným platidlům v bezhotovostní formě	171
11.2 Depozitní peníze a rezervy	172
11.3 Elektronické peníze a CBDC	173
11.4 Pár slov ke „kryptoměnám“	174
12. kapitola – Bankovní právo	176
12.1 Historie bankovníctví	176
12.2 Bankovní soustava České republiky	177
12.2.1 Centrální banka ČR	177
12.2.2 Komerční bankovníctví	178
12.3 Bankovní regulace a dohled	179
12.3.1 Licencování	181
12.3.2 Pravidla obezřetného podnikání bank	181
12.3.3 Opatření k nápravě a sankce	182
12.4 Pojištění pohledávek z vkladů	184
12.4.1 Garanční systém finančního trhu	184
12.4.2 Pojištěné pohledávky z vkladů a výše náhrady	185
12.5 Platební styk	186
12.5.1 Pojem a druhy platebního styku	186
12.5.2 Právní úprava bezhotovostního platebního styku	188
12.6 Finanční arbitr	191
12.6.1 Postavení finančního arbitra v právním řádu ČR	191
12.6.2 Pravomoc a působnost	192
12.6.3 Řízení před finančním arbitrem	193
13. kapitola – Devizové právo	196
13.1 Obecná charakteristika	196
13.2 Devizová hodnota	198
13.3 Subjekty devizového práva	199
13.4 Prameny devizového práva	200
13.5 Devizová správa	204
13.6 Směnárenská činnost	205
13.7 Poskytování peněžních služeb	208
13.8 Devizová práva tuzemců	209
13.9 Devizová práva cizozemců	209
13.10 Devizové povinnosti tuzemců a cizozemců	211

13.11	Práva, oprávnění a povinnosti devizových míst.	212
13.12	Depozitní povinnost	214
13.13	Nouzový stav v devizovém hospodářství	215
13.14	Devizová kontrola	216
13.15	Omezení alokace kapitálu	217
13.16	Devizové intervence.	218
13.17	Kurzy České národní banky	219
13.18	Specifika kurzů pro účely důchodových daní	220
14.	kapitola – Zahraniční platební operace	223
14.1	Mezinárodní platební styk	223
14.2	Dělení mezinárodních plateb	224
14.3	Formy mezinárodního platebního styku.	225
15.	kapitola – Evropská hospodářská a měnová unie.	233
15.1	Význam společné měny v Evropě	233
15.2	Historie měnové integrace v Evropě	233
15.2.1	Vývoj do 70. let 20. století	234
15.2.2	Evropský měnový systém	235
15.3	Zavádění společné měny v 90. letech 20. století	236
15.3.1	Konvergenční kritéria	236
15.3.2	Etapy zavádění společné měny	237
15.4	Specifika eura jako měny	239
15.5	Evropská centrální banka	242
15.5.1	Struktura centrálního bankovníctví eurozóny	242
15.5.2	Úkoly centrálního bankovníctví eurozóny	242
15.5.3	Orgány centrálního bankovníctví eurozóny.	243
15.5.4	Nástroje měnové politiky ECB	244
15.6	Krize eurozóny	244
15.7	Česká republika a přijetí eura	246
16.	kapitola – Právo kapitálového trhu	249
16.1	Definice a prameny práva kapitálového trhu	249
16.2	Charakteristika, funkce a klasifikace finančního trhu.	250
16.3	Kapitálový trh, účastníci kapitálového trhu, investiční nástroje	251
16.4	Investiční služby	256
16.5	Obchodník s cennými papíry, investiční zprostředkovatel, vázaný zástupce.	257
16.6	Veřejná nabídka investičních cenných papírů a prospekt cenného papíru	260
16.7	Organizátor regulovaného trhu a obchodování na regulovaném trhu	262
16.8	Regulace a dohled nad finančním, resp. kapitálovým trhem.	268
17.	kapitola – Pojišťovnictví.	275
17.1	Úvod – Pojištění a pojišťovnictví	275

17.2	Prameny právní regulace pojišťovnictví	276
17.3	Členění a druhy pojištění	277
17.4	Subjekty komerčního pojišťovnictví	278
17.5	Pojišťovna a pojišťovací činnost, zajišťovna a zajišťovací činnost	279
17.6	Distribuce pojištění a zajištění	284
17.7	Dohled v pojišťovnictví	289
 Část 2 – DAŇOVÉ PRÁVO		
1.	kapitola – K vývoji bernictví na území České republiky	295
2.	kapitola – Úvod do studia daňového práva	312
2.1	Daňové právo	312
2.2	Příjmy veřejných rozpočtů	314
2.3	Funkce daní	319
2.4	Třídění daní	319
2.5	Daňový systém a daňová soustava v České republice	321
2.6	Prameny daňového práva	324
2.7	Základní prvky daňové techniky	325
3.	kapitola – Přímé daně	331
3.1	Úvod k přímým daním	331
3.2	Daň z příjmů fyzických osob	333
3.2.1	Úvod k dani z příjmů	333
3.2.2	Subjekt daně – poplatníci daně	335
3.2.3	Předmět daně	337
3.2.4	Negativní vymezení předmětu daně z příjmů fyzických osob ...	341
3.2.5	Daňové osvobození	342
3.2.6	Základ daně	343
3.2.7	Sazba daně a její výpočet	347
3.2.8	Slevy na dani a daňové zvýhodnění	348
3.2.9	Správa daně a daňové přiznání	351
3.2.10	Placení daně z příjmů fyzických osob	352
3.2.10.1	Výpočet daně z příjmů fyzických osob	352
3.3	Daň z příjmů právnických osob	352
3.3.1	Osoba poplatníka daně z příjmů právnických osob	353
3.3.2	Předmět daně	353
3.3.3	Základ daně	355
3.3.4	Sazba daně z příjmů právnických osob a daňové přiznání	355
3.3.5	Společná ustanovení k daním z příjmů	356
3.4	Daň z nemovitých věcí	361
3.4.1	Daň z pozemků	362
3.4.2	Daň ze staveb a jednotek	364
3.4.3	Správa daně z nemovitých věcí	369
3.5	Daň silniční	371
3.6	Daň z hazardních her	374

4. kapitola – Nepřímé daně	377
4.1 Úvod k nepřímým daním	377
4.2 Daň z přidané hodnoty	379
4.2.1 Úvod k dani z přidané hodnoty	379
4.2.2 Základní charakteristika daně z přidané hodnoty	380
4.2.3 Subjekty daně – daňové subjekty	383
4.2.4 Předmět daně	387
4.2.5 Daňové doklady a jejich vystavování	389
4.2.6 Základ daně	391
4.2.7 Sazba daně	393
4.2.8 Výpočet daně	393
4.2.9 Osvobození od daně	394
4.2.10 Odpočet daně	396
4.2.11 Správa daně z přidané hodnoty, daňové přiznání a splatnost daně, forma podání daňového přiznání a kontrolní hlášení	397
4.3 Spotřební daň	401
4.3.1 Úvod	401
4.3.2 Plátce daně	404
4.3.3 Předmět daně	405
4.3.4 Základ daně	406
4.3.5 Sazba daně	407
4.3.6 Výpočet daně	410
4.3.7 Zdaňovací období a splatnost daně	411
4.4 Energetické daně	413
4.4.1 Daň ze zemního plynu	414
4.4.2 Daň z pevných paliv	415
4.4.3 Daň z elektřiny	416
5. kapitola – Cla	418
5.1 Pojem clo a klasifikace cel	418
5.2 Celní unie	419
5.3 Prameny celního práva v EU	421
5.4 Celní řízení a základní pojmy celního práva	422
5.5 Celní správa	424
5.5.1 Celní správa ve funkčním pojetí	424
5.5.2 Celní správa v organizačním pojetí	425
5.5.3 Mezinárodní vztahy	426
6. kapitola – Poplatky	427
6.1 Místní poplatky	427
6.2 Správní poplatky	433
6.3 Soudní poplatky	434
6.4 Zvláštní dávky poplatkového charakteru	435

7. kapitola – Správa daní a poplatků	438
7.1 Právní a ekonomické pojetí daní – berní	438
7.2 Vymezení pojmů daňový proces, správa daní, daňové řízení	441
7.3 Berní právo procesní – úprava, vztah daňového a správního řádu	447
7.4 Správa daní v organizačním a funkčním pojetí	449
7.5 Správci daně a osoby zúčastněné na správě daní	450
7.6 Právní úprava správců daní a osob zúčastněných na správě daní	451
7.7 Finanční správa ČR dle zákona o Finanční správě ČR	453
7.8 Celní správa České republiky	453
7.9 Právní úprava správy daní ve funkčním smyslu v České republice	454
8. kapitola – Daňové řízení	456
8.1 Obecně o daňovém řízení	456
8.2 Právní úprava daňového řízení	457
8.3 Zásady daňového řízení	458
8.4 Subjekty daňového řízení	460
8.5 Průběh daňového řízení	462
8.5.1 Dokazování	463
8.5.2 Rozhodnutí	465
8.5.3 Zastavení řízení	467
8.6 Opravné a dozorčí prostředky	468
8.6.1 Opravné prostředky	469
8.6.2 Dozorčí prostředky	473
8.7 Následky porušení při správě daní	475
8.7.1 Porušení povinnosti mlčenlivosti (§ 246 DŘ)	475
8.7.2 Pořádková pokuta (§ 247 DŘ)	475
8.8 Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy (§ 247a DŘ)	476
8.8.1 Pokuta za opožděné tvrzení daně (§ 250 DŘ)	477
8.8.2 Penále (§ 251 DŘ)	477
8.8.3 Úroky (§ 252 a násl. DŘ)	478
9. kapitola – Základy účetnictví	480
9.1 Úvod	480
9.1.1 Historie účetnictví	480
9.1.2 Funkce účetnictví	480
9.1.3 Uživatelé	481
9.2 Základní účetní prvky – bilance, účet	482
9.3 Oceňování v účetnictví	488
9.4 Účetní výkazy a ověřovatelé účetních výkazů (auditoři)	491
9.4.1 Účetní výkazy	491
9.4.2 Auditoři (ověřovatelé účetních výkazů)	492
9.5 Mezinárodní aspekty účetnictví	493
9.6 Účetní podvody	495
9.7 Právní úprava účetnictví	496

Summary	499
Literatura	500
Jmenný a věcný rejstřík	517